

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Avdelning 30

DOM
2016-07-08
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
5007-16

SÖKANDE

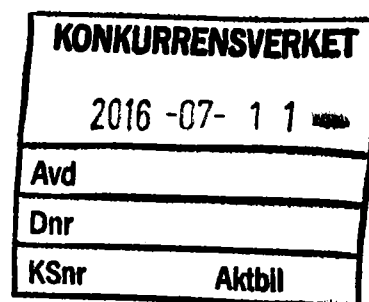
Presto Brandsäkerhet AB, 556112-0584
Box 315
641 23 Katrineholm

MOTPART

Försvarets materielverk
115 88 Stockholm

SAKEN

Upphandling på försvars- och säkerhetsområdet

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 715310

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt	08-561 680 01	måndag – fredag 08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

Försvarets materielverk (FMV) genomför en upphandling av ramavtal avseende handbrandsläckare. Upphandlingen genomförs genom förhandlat förfarande med föregående annonsering enligt lagen (2011:1029) om upphandling på förvars- och säkerhetsområdet, LUFS. Enligt tilldelningsbeslut den 3 mars 2016 har kontrakt tilldelats Dafo Brand AB (Dafo).

Presto Brandsäkerhet AB (Presto) yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att Dafos anbud förkastas och avtal tecknas med Presto. Presto anför bl.a. följande. FMV har inte bjudit in bolaget till förhandlingar om anbudet. FMV har inte heller gjort några besök hos bolaget, vilket är normalt vid leverantörsbedömning. Dafo uppfyller inte alla ska-krav och utvärderingen av pris är inte korrekt genomförd.

FMV anser att ansökan ska avslås.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Förvaltningsrättens prövning utgör en kontroll av om det på grund av vad Presto anför finns grund för att ingripa mot upphandlingen enligt 16 kap. 6 § LUFS.

Förhandling och besök

Presto anför att FMV inte har förhandlat med eller gjort besök hos bolaget. Bolaget är den enda tillverkaren av handbrandsläckare i Norden, varför det måste vara viktigt för FMV att göra ett leverantörsbesök. FMV borde ha gjort ett besök hos de två anbudsgivare som återstod för att kunna göra en korrekt leverantörsprövning.

FMV invänder att det inte finns en skyldighet att förhandla i ett förhandlat förfarande med föregående annonsering. Detta framgår av praxis, se Kammarrättens i Sundsvall dom i mål nr. 3441-03. FMV har inte förhandlat med någon av anbudsgivarna. Det har inte funnits något behov av förhandling eftersom anbudet uppfyllt samtliga ska-krav. Det framgår av punkten 5.1 i förfrågningsunderlaget att anbud kan komma att antas utan föregående förhandling. FMV har vidare inte uppställt något krav avseende besök hos anbudsgivaren.

Förvaltningsrätten finner att en upphandlande myndighet inte är skyldig att förhandla med anbudsgivarna enbart av det skälet att myndigheten tillämpar ett förhandlat förfarande. Förvaltningsrätten konstaterar vidare att det inte finns någon skyldighet för den upphandlande myndigheten att göra besök hos anbudsgivarna. Det som Presto har anfört i denna del innebär således inte att FMV brutit mot LUFSS i något avseende.

Dafos anbud

Krav S.11

I förfrågningsunderlaget krav S.11 anges följande. Skumsläckmedel (ej frostskyddat) ska uppfylla kriterierna i 2.1.1-2.1.7 i Stichting Milieukeur Certification Scheme Fire Extinguishers (scheme number MK. 64), se: www.milieukeur.nl.

Presto har gjort gällande att anbudet från Dafo inte uppfyller kravet i S.11 och anför följande. Dafo har inte visat att det uppfyller kravet och finns inte heller med på Keurmerkinstutets lista över Milieukeur-certifierade produkter. Bolaget har tagit upp denna fråga med Keurmerkinstutet i Holland för att utreda om man kan hävda att man uppfyller kraven utan att

ha gjort en certifiering. I svar från institutet anges att det inte är visat att Dafos brandsläckare uppfyller Milieukeur kriterierna.

FMV bestrider att Dafo inte uppfyller krav S.11 och anför följande. Det framgår inte av förfrågningsunderlaget att skumsläckmedlet måste vara certifierat. Skumsläckmedlet ska endast uppfylla angivna kriterier. Det behöver inte vara certifierat och anbudsgivaren behöver inte bifoga certifikat eller annat bevis för att styrka att kravet är uppfyllt. Dafo har i sitt anbud bekräftat att det uppfyller krav S.11 genom att ange "Ja" i svarsbilagan tillhörande anbudet. Det har inte förelegat några omständigheter som har föranlett FMV att ifrågasätta riktigheten i Dafos lämnade uppgifter i anbudet. Det framgår vidare av Dafos produktblad avseende skumsläckare att Dafos skumsläckmedel i aktuella handbrandsläckare uppfyller kravet.

Förvaltningsrätten konstaterar att förfrågningsunderlaget inte uppställer något krav på att anbudsgivarna genom t.ex. certifiering ska visa att kravet i S.11 är uppfyllt. Att vid utvärderingen ställa upp ett sådant krav skulle då i sig kunna strida mot de grundläggande principerna i LUFS (jmf Kammarrätten i Stockholm mål nr 4583-10). Det följer inte heller av LUFS någon skyldighet för upphandlande myndighet att kontrollera om uppgifterna som lämnats i ett anbud avseende kraven på det upphandlande föremålet är riktiga, när omständigheterna inte ger anledning att ifrågasätta detta (jmf t.ex. Kammarrättens i Göteborg dom i mål nr. 6417-6422-10). En sådan skyldighet kan i vart fall inte sträcka sig längre än att den upphandlande myndigheten jämför uppgifterna i anbudet med de obligatoriska krav som angetts i förfrågningsunderlaget (jmf Kammarrättens i Göteborg dom i mål nr. 4904-09). Den omständigheten att Dafo inte har en certifiering innebär således inte att kravet i S.11 inte är uppfyllt. Presto har således genom det anförda inte visat att Dafo brister i uppfyllande av skakravet.

Krav S.15

I krav S.15 anges följande. Handbrandsläckarna ska vara konstruerade och tillverkade enligt europeiska brandsläckarstandarden EN3 och godkända i enlighet med både Pressure Equipment Directive 97/23/EC (PED) och Marine Equipment Directive 96/98/EC (MED).

I punkt S.16 anges att krav enligt S.15 ska vara certifierade av ett anmält organ. Av punkt S.17 framgår att kopia av verifikat ska bifogas anbudet.

Presto har anfört att Dafo inte uppfyller kravet i S.15.

FMV har anfört att kravet avseende EN3 inte omfattar ett krav på godkännande. Dafo har uppfyllt kravet på MED och PED, på samma underlag som Presto. Om det finns MED godkännande för en brandsläckare så är även kravet på EN3 uppfyllt, eftersom det är en förutsättning för att erhålla MED godkännande. Alltså är det visat att Dafo uppfyller kravet på EN3.

Förvaltningsrätten finner att det inte framkommit annat än att Dafo uppfyller krav S.15. Skäl för ingripande föreligger således inte på denna grund.

Krav S.44-48 samt 51

Presto har anfört att de ifrågasätter om Dafo kan genomföra utveckling och provtagningar av universalhållare till den kostnad de tagit upp i sin prissättning.

FMV bestrider att Dafos prissättning skulle strida mot LUFSS. FMV har inte funnit anledning att ifrågasätta priset och har inte heller funnit att det är onormalt lågt. Inte heller vid en jämförelse mellan Dafos och Prestos sammanlagda anbudspriser har FMV funnit anledning att ifrågasätta Dafos pris och prissättning i upphandlingen.

Av 13 kap. 3 § LUFSS framgår att en upphandlande myndighet får förkasta ett bud om den finner att priset är onormalt lågt. Bestämmelsen är fakultativ och ger den upphandlande myndigheten en möjlighet, men inte en skyldighet, att förkasta bud med onormalt lågt pris. Vad Presto anfört i denna del om att Dafo inte kommer att kunna genomföra uppdraget till offererat pris innebär således inte att FMV brutit mot LOU i något avseende.

Utvärderingen

Presto har gjort gällande att utvärderingen inte är korrekt gjord. Presto anser att prisjämförelsen ska omfatta hela avtalsperioden om sju år, och hänvisar till en egen uträkning där Prestos utvärderade pris år sju är 266 600 kr lägre än Dafos utvärderade pris.

FMV invänder att tilldelningsgrunden i upphandlingen är det ekonomiskt mest fördelaktiga budet. Utvärderingspriset får man genom att subtrahera mervärdet från anbudspriset. Enligt FMV:s utvärdering är Dafos utvärderade pris 2 294 460 kr och Prestos utvärderade pris 2 440 960 kr. FMV har därmed funnit att Dafo har lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga budet. FMV uppger att Presto spekulerar i hur avropen av varor och tjänster under respektive år kommer att se ut och har felaktigt antagit att samma volym och samma typ av varor och tjänster kommer att avropas varje år. Presto har också angett utvärderingspriset för sitt eget bud med avdrag för mervärdet om 50 000 kr som ett faktiskt kontraktspris, trots att det endast tillämpas vid en jämförelse av buden i

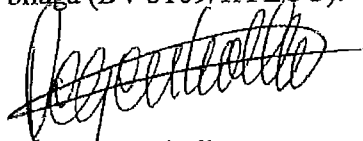
utvärderingsmodellen. Vid en korrekt beräkning enligt Prestos antagna prisbild, vilken i och för sig bestrids, är prestos anbud 59 500 kr dyrare än Dafos under den treåriga avtalstiden. Prestos antagande om förväntad prisbild under tre respektive sju år är således felaktig och missvisande. Även om Prestos antagande skulle stämma, vilket i och för sig bestrids, är Dafos anbud billigare under avtalstiden om tre år och följaktligen det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

Förvaltningsrätten konstaterar att Presto inte har konkretiserat på vilket sätt FMV:s beräkning skulle strida mot utvärderingsmodellen. Påståendet att utvärderingen inte är korrekt utförd är inte heller kopplat till någon bestämmelse i förfrågningsunderlaget. Presto har inte heller visat att den egna beräkning som bolaget gjort har stöd i förfrågningsunderlaget. Förvaltningsrätten finner att Presto genom det anförda inte har visat att utvärderingen skulle strida mot vad som anges i förfrågningsunderlaget.

Sammanfattningsvis saknas skäl för ingripande enligt LUFSS. Ansökan om överprövning ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Haike Degenkolbe
Rådman

Charlotte Wallberg har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.